

การเมืองการปกครองไทยในจังหวัดชัยภูมิ

POLITICS AND GOVERNMENT OF THAILAND IN CHAIYAPHUM PROVINCE

¹ณัฐดนัย แก้วโพนงาม

¹Nutdanai Kaewponngam

¹สาขารัฐศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

¹Political Science, Faculty of Political Science, Chaiyaphum Rajabhat University, Thailand

Received:2023-03-22

¹Corresponding Author's Email: kokocu.nut@hotmail.com

Revised:2023-04-04

Accepted:2023-04-29

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง การเมืองการปกครองไทยในจังหวัดชัยภูมิ มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาพัฒนาการและวิวัฒนาการของการเมืองการปกครองในจังหวัดชัยภูมิ 2) ศึกษารูปแบบการเมืองการปกครองในจังหวัดชัยภูมิ 3) ศึกษาปัญหาอุปสรรคการเมืองการปกครองในจังหวัดชัยภูมิและหาแนวทางแก้ไข ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือประชาชนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดชัยภูมิ จำนวน 100 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบลูกโซ่หรือการสุ่มแบบแนะนำปากต่อปาก

ผลการวิจัยพบว่า

1) พัฒนาการและวิวัฒนาการของการเมืองการปกครองในจังหวัดชัยภูมิ ได้แก่ สงครามเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่2ถึงสมัยธนบุรี (พ.ศ.2310-2325) ชัยภูมิเป็นเมืองร้างเนื่องจากผู้คนตายในสงคราม บางส่วนถูกต้อนไปในดินแดนชนะสงคราม ในปีพ.ศ.2362 อ้ายแลชาวเวียงจันทน์อพยพครอบครัวมาตั้งถิ่นฐานบริเวณอำเภอเมืองชัยภูมิในปัจจุบันพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯตั้งอ้ายแลหรือขุนภักดีชุมพลขึ้นเป็น พระภักดีชุมพล (แล) เจ้าเมืองชัยภูมิคนแรกขึ้นกับเมืองนครราชสีมา พ.ศ.2325-พ.ศ.2394 ชัยภูมิมีฐานะเป็นหัวเมืองประเทศราชขึ้นตรงกับเมืองนครราชสีมาส่งส่วยให้กรุงเทพมหานคร มีเจ้าเมืองปกครอง พ.ศ.2440 รัชกาลที่ 5 มีการปฏิรูปการปกครองเป็นรูปแบบมณฑลเทศาภิบาล โดยเมืองชัยภูมิขึ้นตรงกับมณฑลลาวกลาง กองบัญชาการตั้งอยู่ ณ เมืองนครราชสีมา เมืองชัยภูมิมีฐานะเป็นหัวเมืองขึ้นตรงกับมณฑลนครราชสีมา ปีพ.ศ. 2443 บรรดาเมืองเล็กๆถูกยุบลงมีฐานะเป็นอำเภอขึ้นกับเมืองชัยภูมิ คือ อำเภอเมืองชัยภูมิ อำเภอเกษตรสมบูรณ์ อำเภอภูเขียว อำเภอจัตุรัส อำเภอบำเหน็จณรงค์ปีพ.ศ.2476รัฐบาลได้ยกเลิกการปกครองในระบบมณฑลเทศาภิบาลส่งผลให้มีการยกฐานะเมืองชัยภูมิที่เคยขึ้นตรงกับมณฑลนครราชสีมายกฐานะขึ้นเป็นจังหวัดชัยภูมิ

2) รูปแบบการเมืองการปกครองในจังหวัดชัยภูมิ ได้แก่ยุคที่1ยุคการปกครองโดยเจ้าพ่อพญาแลยุคที่ 2 เป็นยุคของการปกครองโดยบุคคลหรือตัวแทนที่ได้รับมอบอำนาจมาจากรัฐบาลจะปกครองแบบ

ประชาธิปไตยถึงเผด็จการยุคที่ 3 การปกครองโดยใช้ตัวแทนจากรัฐบาลเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองแบบประชาธิปไตยเต็มรูปแบบประชาชนมีสิทธิในการใช้เสียงตัวเองในการเลือกตัวแทนให้กับตนเอง

3) ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขการเมืองการปกครองในจังหวัดชัยภูมิ ได้แก่ ปัญหาคอร์รัปชัน แนวทางแก้ไข ได้แก่ มีการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินของหน่วยงานภาครัฐ เน้นการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ปัญหาน้ำท่วมตัวเมืองชัยภูมิซ้ำซาก แนวทางแก้ไขได้แก่ วางแผนการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบและวางท่อระบายน้ำเพิ่มขึ้นกำจัดสิ่งสกปรกที่เข้าไปอุดตันท่อน้ำก่อนเช่นขยะใบไม้ถุงพลาสติกต้องทำความสะอาดอย่างสม่ำเสมอหรือควรติดตั้งฝารอบท่อแบบหัวกะโหลก ปัญหาค่าครองชีพสูง สินค้ามีราคาแพงแนวทางแก้ไขได้แก่ การลดราคาสินค้าลง การจำหน่ายสินค้าโดยตรงจากผู้ผลิตไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง

คำสำคัญ: การเมืองการปกครอง; พัฒนาการของการเมืองการปกครอง; จังหวัดชัยภูมิ

Abstract

The goals of this study on Chaiyaphum Province's politics and governance in Thailand are to 1) examine the growth and evolution of that province's politics and governance, 2) analyze that province's political and governance patterns, and 3) analyze that province's political and governance issues and obstacles in order to identify solutions. By using chain sampling or word-of-mouth sampling, 100 residents of the Chaiyaphum Province made up the study's sample population.

The findings revealed that: 1) Chaiyaphum Province's political and administrative development and evolution, specifically from the Second Ayutthaya War to the Thonburi Period (1767–1782), Chaiyaphum is a desolate city as a result of the war's casualties. Some were pushed into the country that won the war. Lae from Vientiane moved their families there in 1819 to establish themselves in the current Muang Chaiyaphum District. Lae or Khun Phakdi Chumphon was kindly appointed as Phra Phakdi Chumphon (Lae) by His Majesty Phrabat Somdet Phra Paramathiworaset Maha Jessadabodindra Phra Nangklao Chao Yu Hua (Rama III)

From 1782 to 1851, the initial governor of Chaiyaphum was reliant on Nakhon Ratchasima. Chaiyaphum was governed by the governor and had the status of a colony immediately under the city of Nakhon Ratchasima, which paid respect to Bangkok. The Tesapibal Province, whose headquarters are in Nakhon Ratchasima and whose capital of Chaiyaphum is linked with the Central Lao Province, was established in 1897 during the reign of King Rama V. Chaiyaphum is considered to be a subdistrict that shares boundaries with Nakhon Ratchasima Province. All tiny towns were dissolved as districts reliant on the city of

Chaiyaphum in the year 1900. Districts in Mueang Chaiyaphum, Kaset Somboon, Phu Khieo, Chatat, and Bamnet Narong are also included. After the Tesapiban county government system was dismantled by the government in 1933, Chaiyaphum city, which had previously been closely associated with Nakhon Ratchasima County, was elevated to the status of a province.

2) Chaiyaphum Province's political and administrative structures, the time period under Chao Pho Phaya Lae's leadership includes the first era. In the second era, people or representatives were given permission by the government to rule in a semi-democratic fashion, and in the third era, representatives of the government were used as a fully democratic ruling force. The ability to choose representatives for oneself is a right of the people.

3) In the Chaiyaphum Province, corruption issues are challenges, roadblocks, and solutions to political and administrative issues. The expenditures of government organizations that emphasize participatory management can be monitored as a solution. Planning a systematic water management system, installing more drains to get rid of debris that clogs the pipe first, including leaves and plastic bags that need to be cleaned on a regular basis, and installing the skull tube cover are some of the solutions to the ongoing flooding issues in Chaiyaphum City. Reducing product costs and buying directly from producers, as opposed to using middlemen, has alleviated the issue of high living expenses and expensive products.

Keywords: Government politics; Development of politics and governance; Chaiyaphum Province

บทนำ

ประเทศไทยมีพัฒนาการของการเมืองการปกครองไทยมาอย่างยาวนาน โดยในแต่ละยุคแต่ละสมัยก็จะมีวิวัฒนาการและพัฒนาการแตกต่างกันไป ภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ.2475 ได้มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยสลับกับเผด็จการทหารสลับสับเปลี่ยนกันไป (Yema, 2011) ในอดีตการปกครองส่วนภูมิภาคปกครองในลักษณะมณฑลเทศาภิบาล โดยก่อนการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 ประเทศไทยมีทั้งหมด 18 มณฑล ภายหลังเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. 2475 ได้ยกเลิกระบบมณฑลเทศาภิบาลมีการยุบมณฑลลงเป็นจังหวัด อำเภอ บางเมืองถูกยกฐานะเป็นจังหวัด บางเมืองถูกยุบฐานะลงเป็นอำเภอ จังหวัดชัยภูมิก็เช่นเดียวกันในอดีตเมืองชัยภูมิมีฐานะเป็นเมืองขึ้นตรงกับมณฑลนครราชสีมา มีเจ้าเมืองคนแรกคือ พระยาภักดีชุมพล(แล) หรือเจ้าพ่อพญาแล ภายหลังเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ.2475 เมือง

ชัยภูมิได้ถูกยกฐานะเป็นจังหวัดชัยภูมิ มีผู้ว่าราชการจังหวัดแทนเจ้าเมือง และแบ่งการปกครองในส่วนภูมิภาคออกเป็นอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน โดยจากงานวิจัยของ (Kaewponngam, 2022) พบว่าจังหวัดชัยภูมิเป็นจังหวัดหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีประวัติศาสตร์ความเป็นมาที่ยาวนานตั้งแต่อดีต โดยในอดีตเคยเป็นชุมชนโบราณที่คนอยู่อาศัยจำนวนมากตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ สมัยประวัติศาสตร์ สมัยทวารวดี ต่อเนื่องยาวนานมาจนถึงปัจจุบันซึ่งจังหวัดชัยภูมิได้ผ่านการเปลี่ยนแปลงทางประวัติศาสตร์มาอย่างยาวนาน ซึ่งในอดีตจังหวัดชัยภูมิเป็นเส้นทางเดินทัพที่สำคัญที่กองทัพไทยยกไปตีเวียงจันทน์และต้องใช้เส้นทางนี้ ชาวบ้านเรียกเส้นทางโบราณนี้ว่า “ทางเสด็จ” สงครามเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ 2 ถึงสมัยธนบุรี (พ.ศ.2310-2325) ชัยภูมิเป็นเมืองร้างเนื่องจากผู้คนตายในสงคราม บางส่วนถูกต้อนไปในดินแดนชนะสงครามและบางส่วนอพยพหลบหนีเข้าป่าเพื่อความปลอดภัยเมื่อเกิดสงครามระหว่างธนบุรีกับกรุงศรีสัตนาคนหุต พ.ศ.2321 สมเด็จพระเจ้าพระยามหากษัตริย์ศึกทรงทัพที่เมืองนครราชสีมา ยกกองทัพไทยผ่านดินแดนเมืองชัยภูมิไปตีเมืองเวียงจันทน์ เมื่อชนะศึกครั้งนั้นได้เมืองเวียงจันทน์ เมืองหลวงพระบางกับหัวเมืองทั้งปวงมาเป็นขอบขันทีสมา ที่สำคัญคือได้อัญเชิญพระมหามณีนรัตนปฏิมากรแก้วมรกตกับพระบางลงมายังกรุงธนบุรีด้วย กองทัพไทยเดินทางกลับมาทางภาคอีสานผ่านดินแดนเมืองชัยภูมิ ในสมัยสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช มีหลักฐานระบุว่า เมืองภูเขียวซึ่งปัจจุบันคือ อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ ได้ถวายช้างเผือกสำคัญ 2 เชือก ในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย พ.ศ.2362 อ้ายแล ชาวเวียงจันทน์ได้อพยพครอบครัวมาตั้งถิ่นฐานบริเวณอำเภอเมืองชัยภูมิในปัจจุบัน ในตอนแรกอ้ายแลได้ส่งเครื่องราชบรรณาการแก่เจ้าอนุวงศ์เวียงจันทน์ ต่อมาภายหลังได้ส่งให้กรุงเทพฯ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯตั้งอ้ายแลหรือขุนภักดีชุมพลขึ้นเป็น พระภักดีชุมพล (แล) เจ้าเมืองชัยภูมิคนแรก ขึ้นกับเมืองนครราชสีมา ชัยภูมิได้นำส่วยทองคำทูลเกล้าฯ ถวายเป็นประจำทุกปี จำนวนส่วยทองคำมากกว่าทุกเมืองในสมัยเดียวกัน ทำให้ชัยภูมิพัฒนาอย่างรวดเร็วและเป็นที่โปรดปรานของกรุงเทพฯ (Laorit et al., 2002)

ในสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวเกิดกบฏเจ้าอนุวงศ์เวียงจันทน์ หรือศึกเจ้าอนุวงศ์แห่งเวียงจันทน์ พ.ศ.2369 ข้าศึกใช้กลลวงเคลื่อนทัพเข้ามายึดเมืองภาคอีสานหวังเข้าจู่โจมกรุงเทพฯ โดยหลอกเจ้าเมืองต่างๆในภาคอีสานว่าจะยกทัพมาช่วยไทยรบกับอังกฤษ เจ้าเมืองโคตรบาศความจริงและต่อต้านเจ้าอนุวงศ์ก็จะสังหารเสีย รวมถึงเจ้าเมืองชัยภูมิก็ถูกฆ่าสังหาร นายครีผู้จงรักภักดีได้นำอัฐิพระภักดีชุมพล(แล) สร้างศาลเพียงตาขึ้นใต้ต้นมะขามริมฝั่งหนองปลาเฒ่าขึ้นเพื่อเก็บอัฐิพระภักดีชุมพล (แล) ที่หนองปลาเฒ่า บริเวณอำเภอเมืองชัยภูมิ ในปัจจุบันเพื่อให้ชาวเมืองชัยภูมิได้บูชากราบไหว้ สาเหตุที่เจ้าอนุวงศ์ประหารชีวิตเจ้าเมืองชัยภูมิเนื่องจากต่อต้านเจ้าอนุวงศ์และไม่ยอมสวามิภักดิ์และมีการกวาดต้อนราษฎรไปเป็นจำนวนมาก โดยเมืองชัยภูมิเจ้าอนุวงศ์กวาดต้อนราษฎรไปจำนวน 300 ครอบครัว ต่อมาประชาชนชาวจังหวัดชัยภูมิได้ปลูกสร้างอนุสรณ์สถาน ณ ริมฝั่งหนองปลาเฒ่า เรียกว่า “ศาลเจ้าพ่อพญาแล” ถือเป็นศาลศักดิ์สิทธิ์เป็นที่เคารพสักการะของชาวชัยภูมิตลอดมา ในทุกๆปีพ่อค้าประชาชนชาวจังหวัดชัยภูมิจะจัดงานเทศกาลบุญเดือนหกในวันพุธแรกของเดือนหกของทุกปีและจะจัดให้มีพิธีบวงสรวงดวงวิญญาณเจ้าพ่อพญาแล ณ “ศาลเจ้าพ่อพญาแล” ริมฝั่งหนองปลาเฒ่า ต่อมาในปี พ.ศ. 2508 นายช่วย นนทะนาคร ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิในขณะนั้นร่วมกับประชาชนชาวชัยภูมิได้จัดสร้างอนุสาวรีย์เจ้าพ่อพญาแล ขึ้นประดิษฐานบริเวณด้านหน้าศาลากลาง

จังหวัดชัยภูมิ โดยอนุสาวรีย์แห่งนี้นับเป็นปูชนียสถานที่สำคัญ และในวันที่ 12 มกราคม ของทุกปี ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยภูมิและชาวจังหวัดชัยภูมิจะจัดให้มีพิธีบวงสรวงดวงวิญญาณเจ้าพ่อพญาแลอีกเช่นกัน และมีการเฉลิมฉลองโดยการจัดงานเจ้าพ่อพญาแลและงานกาชาดจังหวัดชัยภูมิในวันที่ 12-20 มกราคม ของทุกปี บริเวณอนุสาวรีย์เจ้าพ่อพญาแลกลางเมืองชัยภูมิ (Kaewponngam, 2022)

ในสมัยรัชกาลที่ 5 ทรงจัดการปกครองหัวเมืองภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นแบบ “เทศาภิบาล” แบ่งหัวเมืองเป็น 3 มณฑล คือ มณฑลลาวท้าว กองบัญชาการตั้งอยู่ที่เมืองอุบลราชธานี กรมหลวงสรรพสิทธิประสงค์เป็นข้าหลวงต่างพระองค์สำเร็จราชการมณฑล มณฑลลาวพวน กองบัญชาการตั้งอยู่ที่บ้านหมากแข้ง พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงประจักษ์ศิลปาคมเป็นข้าหลวงต่างพระองค์สำเร็จราชการมณฑล มณฑลลาวกลาง กองบัญชาการตั้งอยู่ ณ เมืองนครราชสีมา พระยาสิงหเสนี (สะอาด สิงหเสนี) เป็นข้าหลวงใหญ่สำเร็จราชการมณฑล มีอำนาจปกครองเมืองชัยภูมิ นางรอง บุรีรัมย์ เขตการปกครองมณฑลขึ้นตรงต่อกระทรวงมหาดไทย เป็นการรวมอำนาจการควบคุมข้าราชการ การคลัง การทหาร และการบริหารหัวเมืองต่างๆ เข้าไว้ที่ส่วนกลางในกระทรวงเดียวกัน การจัดตั้งมณฑลเทศาภิบาลจึงเป็นการรวมอำนาจเข้าสู่ราชธานี ทั้งด้านการเมืองและเศรษฐกิจ เจ้าเมืองไม่อาจสืบเชื้อสายกันอีกต่อไป และส่งผลให้การปกครองหัวเมืองในพระราชอาณาเขตเป็นแบบเดียวกันและทำให้ราชอาณาจักรไทยกลายเป็นรัฐเดียวกัน ไม่มีคนไทย คนลาว แต่เป็นคนไทยเหมือนกัน และในปี พ.ศ. 2443 บรรดาเมืองเล็กๆ ถูกยุบลงมีฐานะเป็นอำเภอขึ้นกับเมืองชัยภูมิ คือ อำเภอเมืองชัยภูมิ อำเภอเกษตรสมบูรณ์ อำเภอภูเขียว อำเภอจัตุรัส อำเภอบำเหน็จณรงค์

(Kaewponngam, 2022) ในสมัยรัชกาลที่ 7 รัฐบาลได้ยกเลิกการปกครองแบบมณฑลเทศาภิบาล เมื่อ พ.ศ.2476 และจัดการปกครองใหม่ (Sriwatthanasarn, 2020) โดยแยกเป็นส่วนกลางส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นโดยเฉพาะส่วนภูมิภาคจัดการปกครองในรูปจังหวัดและอำเภอ เมืองชัยภูมิถูกยกเลิกเป็นจังหวัดชัยภูมิ และตำแหน่งข้าหลวงประจำจังหวัด เปลี่ยนเป็นตำแหน่งเป็นผู้ว่าราชการจังหวัดตั้งแต่ พ.ศ. 2495 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน (Kaewponngam, 2022) ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาพัฒนาการวิวัฒนาการของการเมืองการปกครองรูปแบบการเมืองการปกครอง อุปสรรคการเมืองการปกครองในจังหวัดชัยภูมิและหาแนวทางแก้ไข ซึ่งการศึกษาการเมืองการปกครองของไทยในจังหวัดชัยภูมิ จะทำให้ผู้ศึกษาทราบถึงพัฒนาการ วิวัฒนาการ ปัญหาที่สำคัญในการเมืองการปกครองของไทยที่เกิดขึ้นในจังหวัดชัยภูมิ อันจะส่งผลดีต่อการบริหารจังหวัดชัยภูมิและประเทศไทยในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพัฒนาการและวิวัฒนาการของการเมืองการปกครองในจังหวัดชัยภูมิ
2. เพื่อศึกษารูปแบบการเมืองการปกครองในจังหวัดชัยภูมิ
3. เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคการเมืองการปกครองในจังหวัดชัยภูมิและหาแนวทางแก้ไข

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาด้านเนื้อหาเอกสารแนวคิดทฤษฎี (Documentary Study) ที่เกี่ยวข้องโดยเป็น การศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ แนวประวัติศาสตร์ แบบ Dialectics

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาในภาคสนาม (Field Study)

ขั้นตอนที่ 3 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ประชากรกลุ่มเป้าหมายได้แก่

3.1 กลุ่มผู้นำตามธรรมชาติ เช่น ผู้นำโครงการพัฒนาของชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน เป็นต้น

3.2 กลุ่มผู้นำทางการฝ่ายปกครองท้องถิ่น เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นต้น

3.3 กลุ่มผู้นำทางการฝ่ายปกครองท้องถิ่น เช่น นายกองค์การบริหารส่วนตำบล นายกเทศมนตรี สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาเทศบาล เป็นต้น

3.4 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วน ตำบล เป็นต้น

3.5 กลุ่มผู้ที่มีความรู้ทางประวัติศาสตร์ ด้านประวัติเมือง การเมืองการปกครอง และศิลปวัฒนธรรม เมืองชัยภูมิ ได้แก่ ครูมัธยมศึกษาที่สอนด้านประวัติศาสตร์ ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ที่มีความรู้ด้าน ประวัติศาสตร์ประวัติเมืองชัยภูมิ และการเมืองการปกครองจังหวัดชัยภูมิ

โดยใช้กลุ่มประชากรทั้งหมดจำนวน 100 คน การสุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มตัวอย่างแบบ Snowball Sampling หรือการสุ่มตัวอย่างแบบลูกโซ่ หรือการสุ่มแบบแนะนำปากต่อปาก

ขั้นตอนที่ 4 เครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการศึกษา

1) การสัมภาษณ์รายบุคคล จะใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (in-dept interviews)

2) การสัมภาษณ์กลุ่ม (group interview) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดชัยภูมิ โดยอาศัย การสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักกลุ่มละ 3 - 5 คน เพื่อระดมข้อมูลรวมถึงเป็นการตรวจสอบข้อมูลซึ่งกันและ กันภายในกลุ่ม เช่น กลุ่มชาวบ้านที่อำเภอเมืองชัยภูมิ กลุ่มชาวบ้านที่อำเภอบ้านเขว้า เป็นต้น

3) การเสวนากลุ่มเฉพาะ (focus group) เป็นการสัมภาษณ์กลุ่มโดยอาศัยผู้เข้าร่วมที่มีลักษณะ เดียวกันและมีฐานะทางสังคมใกล้เคียงกันจำนวน 5 - 15 คน โดยผู้วิจัยเป็นเพียงวิทยากรขบวนการ (facilitator) การเสวนากลุ่มเฉพาะมุ่งแสวงหาข้อสรุปร่วมกันโดยผ่านการอภิปรายในประเด็นใดประเด็นหนึ่ง ดังนั้น จึงเป็นการตรวจสอบข้อมูลไปด้วย เช่น กลุ่มผู้บริหารชุมชน กลุ่มผู้อาวุโส เป็นต้น

4) การสัมภาษณ์แบบประวัติศาสตร์จากคำบอกเล่า (oral history) เป็นการสัมภาษณ์แบบไม่เป็น ทางการหรือไม่มีโครงสร้าง (informal or unstructured interview) คือ มีเพียงคำถามวิจัยเป็นแนวการ สัมภาษณ์ (Praditsilp, 2016) การสัมภาษณ์ในที่นี้จะกำหนดผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ผู้อาวุโสที่รู้เรื่องเกี่ยวกับ หัวข้อวิจัยอย่างดี เช่น ปราชญ์ของชุมชน อดีตข้าราชการเกษียณ พระภิกษุ เป็นต้น

5) การสังเกตการณ์ (Observation) จะเป็นรูปแบบการเก็บข้อมูลเสริมวิธีการอื่นๆ โดยใช้ใน กระบวนการสังเกต คือ การลงไปดูหลักฐานทางโบราณคดีซึ่งไม่ได้มีการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร เช่น วัด ภาพเขียนผนังถ้ำ ศาลเจ้าเมือง พื้นที่ตั้งชุมชน เป็นต้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบสัมภาษณ์ โดยแบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับคุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ประกอบไปด้วย เพศ อายุ อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา ที่พักอาศัย

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการเมืองการปกครองไทยในจังหวัดชัยภูมิ ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นเพิ่ม ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด โดย

1. ศึกษาพัฒนาการและวิวัฒนาการของการเมืองการปกครองในจังหวัดชัยภูมิ
2. ศึกษารูปแบบการเมืองการปกครองในจังหวัดชัยภูมิ
3. ศึกษาปัญหาอุปสรรคการเมืองการปกครองในจังหวัดชัยภูมิและหาแนวทางแก้ไข

ขั้นตอนที่ 5 การรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 7 สรุปผลการศึกษาวิจัย และ การนำเสนอผลการศึกษาวิจัย (Presentation of the Research Results)

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาพัฒนาการและวิวัฒนาการของการเมืองการปกครองในจังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่าพัฒนาการและวิวัฒนาการของการเมืองการปกครองในจังหวัดชัยภูมิ ได้แก่ สงครามเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ 2 ถึงสมัยธนบุรี (พ.ศ.2310-2325) ชัยภูมิเป็นเมืองร้างเนื่องจากผู้คนตายในสงคราม บางส่วนถูกต้อนไปในดินแดนชนะสงคราม ในปี พ.ศ.2362 อ้ายแลชาวเวียงจันทน์ได้อพยพครอบครัวมาตั้งถิ่นฐานบริเวณอำเภอเมืองชัยภูมิในปัจจุบัน ในตอนแรกอ้ายแลได้ส่งเครื่องราชบรรณาการแก่เจ้าอนุวงศ์เวียงจันทน์ ต่อมาภายหลังได้ส่งให้กรุงเทพมหานคร พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯตั้งอ้ายแลหรือขุนภักดีชุมพลขึ้นเป็น พระภักดีชุมพล (แล) เจ้าเมืองชัยภูมิคนแรก ขึ้นกับเมืองนครราชสีมา พ.ศ. 2325 - พ.ศ.2394 ชัยภูมิมีฐานะเป็นหัวเมืองประเทศราชขึ้นตรงกับเมืองนครราชสีมาส่งส่วยให้กรุงเทพมหานคร มีเจ้าเมืองปกครอง พ.ศ.2440 รัชกาลที่ 5 มีการปฏิรูปการปกครองเป็นรูปแบบมณฑลเทศาภิบาล โดยเมืองชัยภูมิขึ้นตรงกับมณฑลลาวกลาง กองบัญชาการตั้งอยู่ ณ เมืองนครราชสีมา เมืองชัยภูมิมีฐานะเป็นหัวเมืองขึ้นตรงกับมณฑลนครราชสีมา ปี พ.ศ. 2443 บรรดาเมืองเล็กๆถูกยุบลงมีฐานะเป็นอำเภอขึ้นกับเมืองชัยภูมิ คือ อำเภอเมืองชัยภูมิ อำเภอเกษตรสมบูรณ์ อำเภอภูเขียว อำเภอจัตุรัส อำเภอบำเหน็จณรงค์ปี พ.ศ.2476 รัฐบาลได้ยกเลิกการปกครองในระบบมณฑลเทศาภิบาลส่งผลให้มีการยกฐานะเมืองชัยภูมิที่เคยขึ้นตรงกับมณฑลนครราชสีมายกฐานะขึ้นเป็นจังหวัดชัยภูมิ

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษารูปแบบการเมืองการปกครองในจังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการเมืองการปกครองในจังหวัดชัยภูมิ ได้แก่ยุคที่1ยุคการปกครองโดยเจ้าพ่อพญาแลยุคที่ 2 เป็นยุคของการปกครองโดยบุคคลหรือตัวแทนที่ได้รับมอบอำนาจจากรัฐบาลจะปกครองแบบประชาธิปไตยกึ่งเผด็จการยุคที่ 3 การปกครองโดยใช้ตัวแทนจากรัฐบาลเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองแบบประชาธิปไตยเต็มรูปแบบประชาชนมีสิทธิในการใช้เสียงตัวเองในการเลือกตัวแทนให้กับตนเอง โดยในปี พ.ศ.2325 - พ.ศ.2394 ชัยภูมิมีฐานะเป็น

หัวเมืองประเทศราชขึ้นตรงกับเมืองนครราชสีมาส่งส่วยให้กรุงเทพมหานคร มีเจ้าเมืองปกครอง พ.ศ. 2440 รัชกาลที่ 5 มีการปฏิรูปการปกครองเป็นรูปแบบมณฑลเทศาภิบาล โดยเมืองชัยภูมิขึ้นตรงกับมณฑลลาวกลาง กองบัญชาการตั้งอยู่ ณ เมืองนครราชสีมา เมืองชัยภูมิมีฐานะเป็นหัวเมืองขึ้นตรงกับมณฑลนครราชสีมา ปี พ.ศ. 2443 บรรดาเมืองเล็กๆ ถูกยุบลงมีฐานะเป็นอำเภอขึ้นกับเมืองชัยภูมิ คือ อำเภอเมืองชัยภูมิ อำเภอกะสมบูรณ์ อำเภอภูเขียว อำเภอจัตุรัส อำเภอบำเหน็จณรงค์ พ.ศ.2476 รัฐบาลได้ยกเลิกการปกครองในระบบมณฑลเทศาภิบาล ส่งผลให้มีการยกฐานะเมืองชัยภูมิที่เคยขึ้นตรงกับมณฑลนครราชสีมา ยกฐานะขึ้นเป็นจังหวัดชัยภูมิ พ.ศ.2495 ตำแหน่งข้าหลวงประจำจังหวัด เปลี่ยนเป็นตำแหน่งเป็นผู้ว่าราชการจังหวัด พ.ศ.2540 การปกครองส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น เน้นการกระจายอำนาจ พ.ศ.2565 การปกครองส่วนกลางโดยมีตัวแทนส่วนราชการจากกระทรวงต่างๆมาประจำที่จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งมีส่วนราชการส่วนกลางทั้งหน่วยงานปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดจำนวน 46 หน่วยงาน การปกครองส่วนภูมิภาคจังหวัดชัยภูมิ ประกอบไปด้วยส่วนราชการส่วนภูมิภาคประจำจังหวัดจำนวน 35 หน่วยงานแบ่งการปกครองออกเป็น 16 อำเภอ 124 ตำบล 1,620 หมู่บ้าน 25 ชุมชน การปกครองส่วนท้องถิ่นมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 143 แห่งประกอบด้วยองค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาล 36 แห่ง แยกเป็นเทศบาลเมือง 1 แห่ง เทศบาลตำบล 35 แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล 106 แห่ง (Permpoonwivat and Kaewmano, 2021)

วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคการเมืองการปกครองในจังหวัดชัยภูมิและหาแนวทางแก้ไขปัญหา ผลการวิจัยพบว่าอุปสรรคและแนวทางแก้ไขการเมืองการปกครองในจังหวัดชัยภูมิ ได้แก่ ปัญหาอุปสรรค แนวทางแก้ไข ได้แก่ มีการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินของหน่วยงานภาครัฐ เน้นการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ปัญหาน้ำท่วมตัวเมืองชัยภูมิซ้ำซาก แนวทางแก้ไขได้แก่ วางแผนการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบและวางท่อระบายน้ำเพิ่มขึ้นกำจัดสิ่งสกปรกที่เข้าไปอุดตันท่อน้ำก่อนเช่นขยะใบไม้ถุงพลาสติกต้องทำความสะอาดอย่างสม่ำเสมอหรือควรติดตั้งฝารอบท่อแบบหัวกะโหลก ปัญหาค่าครองชีพสูง สินค้ามีราคาแพง แนวทางแก้ไข ได้แก่ การลดราคาสินค้าลง การจำหน่ายสินค้าโดยตรงจากผู้ผลิตไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง การลดต้นทุนในการผลิต การลดราคาจำหน่ายสินค้าลง ปัญหาความเหลื่อมล้ำในการพัฒนาในแต่ละพื้นที่ เช่นความแตกต่างของการพัฒนาในพื้นที่เทศบาลเมืองชัยภูมิกับพื้นที่บริเวณนอกเขตเทศบาลเมืองชัยภูมิ แนวทางแก้ไข ได้แก่ กระจายงบประมาณในการพัฒนาอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ปัญหาการดำเนินงานล่าช้า แนวทางแก้ไข ได้แก่ มีการเร่งรัดและติดตามการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐและมีการกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงานที่ชัดเจนสามารถตรวจสอบได้ ปัญหาการเมืองท้องถิ่นที่ไม่สามารถเข้าใจปัญหาหรือความต้องการของประชาชน แนวทางแก้ไข ได้แก่ มีการทำประชาคมเพื่อสำรวจรับฟังถึงความคิดเห็นและความต้องการของประชาชน ปัญหาการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว แนวทางแก้ไข ได้แก่ พัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวเดิมส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวใหม่สนับสนุนการพัฒนาอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบและมีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวเป็นประจำ ปัญหาการมีระบบอุปถัมภ์ในระบบราชการยังคงอยู่ทำให้คนที่มีความสามารถไม่สามารถเข้ามาทำงานได้เนื่องจากผู้มีอำนาจสูงก็จะนำแต่คนที่เป็ญาติหรือคนสนิทเข้ามาทำงานซึ่งคนเหล่านั้นไม่มีความสามารถพอแนวทางแก้ไขได้แก่ การใช้ระบบคุณธรรมในการแก้ไขปัญหา มีการสอบคัดเลือกในการเลือกคนเข้าทำงานคัดเลือกคนตามความรู้ความสามารถที่มี ปัญหาโครงสร้างพื้นฐานไม่

เพียงพอและขาดการพัฒนาได้แก่ แรงวัดในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้เพียงพอต่อความต้องการของชุมชน โดยนำไปบรรจุไว้ในแผนการพัฒนาของท้องถิ่นหรือจังหวัด

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พัฒนาการและวิวัฒนาการของการเมืองการปกครองในจังหวัดชัยภูมิ พบว่า จังหวัดชัยภูมิมีลักษณะการเมืองการปกครองในแต่ละช่วงเวลาแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับนโยบายรัฐบาล สภาพแวดล้อม การปฏิบัติ รัฐประหาร และผู้นำ ซึ่งมีผลต่อการเมืองการปกครองในจังหวัดชัยภูมิ โดยการเมืองการปกครองจังหวัดชัยภูมิแบ่งได้ 3 ยุค ได้แก่ยุคที่ 1 ยุคการปกครองโดยเจ้าพ่อพญาแล เป็นยุคที่อยู่ในช่วงของการทำสงครามแย่งชิงพื้นที่จะเป็นรูปแบบเผด็จการคือเจ้าเมืองเป็นผู้ตัดสินใจปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นหน้าเมืองมีอำนาจในการเจรจาต่อรองกับหัวเมืองอื่น ยุคที่ 2 เป็นยุคของการปกครองโดยบุคคลหรือตัวแทนที่ได้รับมอบอำนาจมาจากรัฐบาลจะปกครองแบบประชาธิปไตยกึ่งเผด็จการเพราะสมัยก่อนยังไม่มี การกระจายอำนาจเพื่อให้ประชาชนปกครองกันเอง ยุคที่ 3 ล่าสุดการปกครองโดยใช้ตัวแทนจากรัฐบาลเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองแบบประชาธิปไตยเต็มรูปแบบประชาชนมีสิทธิในการใช้เสียงตัวเองในการเลือกตัวแทนให้กับตนเอง ในปี พ.ศ.2476 รัฐบาลได้ยกเลิกการปกครองในระบบมณฑลเทศาภิบาล ส่งผลให้มีการยกฐานะเมืองชัยภูมิที่เคยขึ้นตรงกับมณฑลนครราชสีมา ยกฐานะขึ้นเป็นจังหวัดชัยภูมิ เป็นรูปแบบการปกครองแบบภูมิภาคที่มีการแต่งตั้งเจ้าเมืองหรือผู้ว่าราชการจังหวัดจากส่วนกลางแทนการสืบทอดเชื้อสายจากเจ้าเมืองชัยภูมิเดิม (Singsuwan, 2010) จากการวิเคราะห์ประวัติศาสตร์จังหวัดชัยภูมิในแนวเศรษฐศาสตร์การเมืองของ (Kaewponngam, 2022) พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบต่างๆของจังหวัดชัยภูมิ ซ้อนทับกันอยู่ทั้งด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมือง ด้านสังคม ด้านวัฒนธรรม ด้านศาสนาและอุดมการณ์ เนื่องจากปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ล้วนมีความเกี่ยวพันกันเป็นระบบตั้งแต่ในอดีตต่อเนื่องยาวนานมาจนถึงในปัจจุบัน (Tosakul, 2013) โดยจังหวัดชัยภูมิมีคณพพมาตั้งถิ่นฐานอยู่เป็นจำนวนมากเนื่องจากมีพื้นที่ป่าและเป็นแหล่งกำเนิดของแม่น้ำชีมีความอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ ด้วยทำเลที่ตั้งที่อยู่ตอนกลางของประเทศไทยจึงเป็นจุดยุทธศาสตร์หรือชัยภูมิที่โดดเด่นตามชื่อเมือง เป็นเส้นทางเดินทัพผ่านในการทำสงคราม เป็นต้นกำเนิดของนายฮ้อยที่ตอนวัวควายไปขายยังเมืองล่างหรือภาคกลาง ประกอบกับผู้คนอพยพเข้ามาอยู่อาศัยและคนพื้นถิ่นเดิมต่างมีวัฒนธรรม ศาสนา ความเชื่อและอุดมการณ์คล้ายคลึงกันจึงสามารถอยู่รวมกันได้อย่างมีความสุขและเหนียวแน่น เมื่อคนที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากก็มีการติดต่อค้าขายไปมาหาสู่ซึ่งกันและกันมีการแต่งงานเกี่ยวดองกันเกิดความสัมพันธ์เชื่อมโยงในด้านสังคมและด้านการเมืองกันของคนในจังหวัดชัยภูมิจากงานวิจัยของ (Kaewponngam, 2017) พบว่าผู้ที่มีอิทธิพลในจังหวัดชัยภูมิ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม ศาสนา ความเชื่อและอุดมการณ์ในจังหวัดชัยภูมิคือกลุ่มคนไทยเชื้อสายจีนในจังหวัดชัยภูมิและกลุ่มลูกหลานเจ้าเมืองชัยภูมิ ซึ่งทั้ง 2 กลุ่มนี้ต่างมีการแต่งงานกันเพื่อเกี่ยวดองและรักษาผลประโยชน์รวมถึงฐานอำนาจในด้านต่างๆ นอกจากนี้คนชัยภูมิยังมีความภาคภูมิใจในความเป็นคนชัยภูมิ เป็นลูกหลานเจ้าพ่อพญาแล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดท้องถิ่นนิยมที่คนอีสานต่างภาคภูมิใจในความเป็นคนอีสานมีความรักในพวกพ้องและถิ่นฐานที่ให้กำเนิด และจากการรวบรวมของ (Laorit et al., 2002) ชื่อเมือง ชัยภูมิ ปรากฏขึ้นเป็น

ครั้งแรกในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราชแห่งกรุงศรีอยุธยา ระหว่าง พ.ศ. 2199-2231 เมื่อกรุงศรีอยุธยาขยายอำนาจเข้ามาในภาคอีสาน โดยตั้งเมืองนครราชสีมาขึ้นเป็นเมืองพระยามหานคร และชื่อเมืองไชยภูมิมิได้ปรากฏว่าเป็นเมืองขึ้นของเมืองนครราชสีมา ชื่อเมืองชัยภูมิที่ใช้ในปัจจุบันจึงเป็นชื่อดั้งเดิมที่มีมาตั้งแต่สมัยแผ่นดินกรุงศรีอยุธยาแล้วมิใช่ชื่อที่ตั้งขึ้นใหม่ แต่เป็นชื่อเมืองโบราณที่สืบทอดมาถึงปัจจุบัน

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 รูปแบบการเมืองการปกครองในจังหวัดชัยภูมิพบว่า การเมืองการปกครองจังหวัดชัยภูมิแบ่งได้ 3 ยุคได้แก่ ยุคที่ 1 ยุคการปกครองโดยเจ้าพ่อพญาแลเป็นยุคที่อยู่ในช่วงของการทำสงครามแย่งชิงพื้นที่จะเป็นรูปแบบเผด็จการคือเจ้าเมืองเป็นผู้ตัดสินใจปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นหน้าเมืองมีอำนาจในการเจรจาต่อรองกับหัวเมืองอื่นๆ ยุคที่ 2 เป็นยุคของการปกครองโดยบุคคลหรือตัวแทนที่ได้รับมอบอำนาจจากรัฐบาลจะปกครองแบบประชาธิปไตยถึงเผด็จการเพราะสมัยก่อนยังไม่มีมีการกระจายอำนาจเพื่อให้ประชาชนปกครองตนเอง ยุคที่ 3 ล่าสุดการปกครองโดยใช้ตัวแทนจากรัฐบาลเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองแบบประชาธิปไตยเต็มรูปแบบประชาชนมีสิทธิในการใช้เสียงตัวเองในการเลือกตัวแทนให้กับตนเอง จากงานวิจัยของ (Kaewponngam, 2022) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่องประวัติศาสตร์จังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนประกอบต่างๆของจังหวัดชัยภูมิซ้อนทับกันอยู่ทั้งด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมือง ด้านสังคม ด้านวัฒนธรรม ด้านศาสนาและอุดมการณ์ เนื่องจากปัจจัยต่างๆเหล่านี้ล้วนมีความเกี่ยวพันกันเป็นระบบตั้งแต่ในอดีตต่อเนื่องยาวนานมาจนถึงในปัจจุบัน ซึ่งรูปแบบการปกครองของจังหวัดชัยภูมิก็ปรับเปลี่ยนไปตามยุคตามสมัยและตามนโยบายของรัฐบาลในแต่ละยุคสมัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ปัญหาอุปสรรคการเมืองการปกครองในจังหวัดชัยภูมิและหาแนวทางแก้ไขปัญหา ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาอุปสรรคการเมืองการปกครองในจังหวัดชัยภูมิและแนวทางแก้ไขได้แก่ ได้แก่ การแก้ไขปัญหาคอร์รัปชัน ได้แก่ มีการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินของหน่วยงานภาครัฐ เน้นการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ปัญหาน้ำท่วมตัวเมืองชัยภูมิซ้ำซาก แนวทางแก้ไขได้แก่ วางแผนการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ และวางท่อระบายน้ำเพิ่มขึ้นกำจัดสิ่งสกปรกที่เข้าไปอุดตันท่อน้ำก่อนเช่นขยะใบไม้ถุงพลาสติก ต้องทำ ความสะอาดอย่างสม่ำเสมอหรือควรติดตั้งฝารอบท่อแบบหัวกระโหลก การแก้ไขปัญหาค่าครองชีพสูง สินค้ามีราคาแพงได้แก่ การลดราคาสินค้าลง การจำหน่ายสินค้าโดยตรงจากผู้ผลิตไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง การลดต้นทุนในการผลิต (Boonmee, 2019) จากการวิเคราะห์พบว่าคนอีสานถูกกดทับครอบงำโดยรัฐบาลและผู้ปกครองมาเป็นระยะเวลายาวนานโดยผ่านนโยบายของรัฐ รวมถึงการปลุกกระตมในความเป็นชาติไทยเมื่อมีโอกาสคนอีสานจะแสดงออกทางการเมืองผ่านการเลือกตั้งโดยเฉพาะการเลือกตั้งในการเมืองระดับชาติซึ่งคนอีสานมักจะเลือกพรรคที่ไม่ถูกคนอีสาน เห็นความสำคัญของคนอีสานเพราะคนอีสานมีประชากรมากที่สุดของประเทศไทย ดังนั้นหากคนอีสานตัดสินใจทางการเมืองไปในทิศทางใดก็จะส่งผลกระทบโดยตรงต่อประเทศไทยในภาพรวมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ยกตัวอย่างเช่น หากพรรคการเมืองใดได้จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากภาคอีสานที่ได้รับการเลือกตั้งจำนวนมาก ก็จะมีโอกาสในการเป็นแกนนำในการจัดตั้งรัฐบาลมากตามไปด้วย ในปัจจุบันพรรคการเมืองต่างๆในประเทศไทยจึงหันมาให้ความสนใจกับภาคอีสานมากขึ้น ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของแนวคิดท้องถิ่นนิยมที่มีผลต่อการเมืองระดับชาติและระดับท้องถิ่น

สรุป

พัฒนาการและวิวัฒนาการของการเมืองการปกครองในจังหวัดชัยภูมิ ได้แก่ สงครามเสียกรุงศรีอยุธยา ครั้งที่ 2 ถึง สมัยธนบุรี (พ.ศ. 2310 - 2325) ชัยภูมิเป็นเมืองร้างเนื่องจากผู้คนตายในสงคราม บางส่วนถูกต้อนไปในดินแดนชนะสงคราม ในปี พ.ศ. 2362 อ้ายแลชาวเวียงจันทน์ได้อพยพครอบครัวมาตั้งถิ่นฐานบริเวณอำเภอเมืองชัยภูมิในปัจจุบัน ในตอนแรกอ้ายแลได้ส่งเครื่องราชบรรณาการแก่เจ้าอนุวงศ์เวียงจันทน์ ต่อมาภายหลังได้ส่งให้กรุงเทพมหานคร พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตั้งอ้ายแลหรือขุนภักดีชุมพลขึ้นเป็น พระภักดีชุมพล (แล) เจ้าเมืองชัยภูมิคนแรก ขึ้นกับเมืองนครราชสีมา พ.ศ. 2325 - พ.ศ. 2394 ชัยภูมิมีฐานะเป็นหัวเมืองประเทศราชขึ้นตรงกับเมืองนครราชสีมาส่งส่วยให้กรุงเทพมหานคร มีเจ้าเมืองปกครอง

รูปแบบการเมืองการปกครองในจังหวัดชัยภูมิ ได้แก่ ยุคที่ 1 ยุคการปกครองโดยเจ้าพ่อพญาแล ยุคที่ 2 เป็นยุคของการปกครองโดยบุคคลหรือตัวแทนที่ได้รับมอบอำนาจมาจากรัฐบาลจะปกครองแบบประชาธิปไตย กึ่งเผด็จการ ยุคที่ 3 การปกครองโดยใช้ตัวแทนจากรัฐบาลเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองแบบประชาธิปไตยเต็มรูปแบบ ประชาชนมีสิทธิในการใช้เสียงตัวเองในการเลือกตัวแทนให้กับตนเอง โดยในปี พ.ศ. 2325 - พ.ศ. 2394 ชัยภูมิมีฐานะเป็นหัวเมืองประเทศราชขึ้นตรงกับเมืองนครราชสีมาส่งส่วยให้กรุงเทพมหานคร มีเจ้าเมืองปกครอง พ.ศ. 2440 รัชกาลที่ 5 มีการปฏิรูปการปกครองเป็นรูปแบบมณฑลเทศาภิบาล โดยเมืองชัยภูมิขึ้นตรงกับมณฑลลาวกลาง กองบัญชาการตั้งอยู่ ณ เมืองนครราชสีมา เมืองชัยภูมิมีฐานะเป็นหัวเมืองขึ้นตรงกับมณฑลนครราชสีมา ปี พ.ศ. 2443 บรรดาเมืองเล็กๆ ถูกยุบลงมีฐานะเป็นอำเภอขึ้นกับเมืองชัยภูมิ คือ อำเภอเมืองชัยภูมิ อำเภอเกษตรสมบูรณ์ อำเภอภูเขียว อำเภอจัตุรัส อำเภอบำเหน็จณรงค์ พ.ศ. 2476 รัฐบาลได้ยกเลิกการปกครองในระบบมณฑลเทศาภิบาล ส่งผลให้มีการยกฐานะเมืองชัยภูมิที่เคยขึ้นตรงกับมณฑลนครราชสีมา ยกฐานะขึ้นเป็นจังหวัดชัยภูมิ พ.ศ. 2495 ตำแหน่งข้าหลวงประจำจังหวัด เปลี่ยนเป็นตำแหน่งเป็นผู้ว่าราชการจังหวัด

ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขการเมืองการปกครองในจังหวัดชัยภูมิ ได้แก่ ปัญหาคอร์รัปชัน แนวทางแก้ไข ได้แก่ มีการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินของหน่วยงานภาครัฐ เน้นการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ปัญหาน้ำท่วมตัวเมืองชัยภูมิซ้ำซาก แนวทางแก้ไขได้แก่ วางแผนการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบและวางท่อระบายน้ำเพิ่มขึ้นกำจัดสิ่งสกปรกที่เข้าไปอุดตันท่อน้ำก่อนเช่นขยะใบไม้ถุงพลาสติกต้องทำความสะอาดอย่างสม่ำเสมอหรือควรติดตั้งฝารอบท่อแบบหัวกะโหลก ปัญหาค่าครองชีพสูง สินค้ามีราคาแพงแนวทางแก้ไขได้แก่ การลดราคาสินค้าลง การจำหน่ายสินค้าโดยตรงจากผู้ผลิตไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง การลดต้นทุนในการผลิต การลดราคาจำหน่ายสินค้าลง ปัญหาความเหลื่อมล้ำในการพัฒนาในแต่ละพื้นที่ เช่น ความแตกต่างของการพัฒนาในพื้นที่เทศบาลเมืองชัยภูมิกับพื้นที่บริเวณนอกเขตเทศบาลเมืองชัยภูมิ แนวทางแก้ไข ได้แก่ กระจายงบประมาณในการพัฒนาอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

องค์ความรู้ใหม่

พัฒนาการและวิวัฒนาการของการเมืองการปกครองในจังหวัดชัยภูมิ

- สงครามเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ 2 ถึงสมัยธนบุรี (พ.ศ. 2310 - 2325) ชัยภูมิเป็นเมืองร้างเนื่องจากผู้คนตายในสงคราม บางส่วนถูกต้อนไปในดินแดนชนะสงคราม
- พ.ศ. 2362 อ้ายแล ชาวเวียงจันทน์ได้อพยพครอบครัวมาตั้งถิ่นฐานบริเวณอำเภอเมืองชัยภูมิในปัจจุบัน ในตอนแรกอ้ายแลได้ส่งเครื่องราชบรรณาการแก่เจ้าอนุวงศ์เวียงจันทน์ ต่อมาภายหลังได้ส่งให้กรุงเทพฯ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตั้งอ้ายแลหรือขุนภักดีชุมพล ขึ้นเป็น พระภักดีชุมพล (แล) เจ้าเมืองชัยภูมิคนแรก ขึ้นกับเมืองนครราชสีมา
- พ.ศ. 2325-พ.ศ. 2394 ชัยภูมิมีฐานะเป็นหัวเมืองประเทศราชขึ้นตรงกับเมืองนครราชสีมาส่งส่วยให้กรุงเทพมหานคร มีเจ้าเมืองปกครอง
- พ.ศ. 2440 รัชกาลที่ 5 มีการปฏิรูปการปกครองเป็นรูปแบบมณฑลเทศาภิบาล โดยเมืองชัยภูมิขึ้นตรงกับมณฑลลาวกลาง กองบัญชาการตั้งอยู่ ณ เมืองนครราชสีมา เมืองชัยภูมิมีฐานะเป็นหัวเมืองขึ้นตรงกับมณฑลนครราชสีมา
- ปี พ.ศ. 2443 บรรดาเมืองเล็กๆ ถูกยุบลงมีฐานะเป็นอำเภอขึ้นกับเมืองชัยภูมิ คือ อำเภอเมืองชัยภูมิ อำเภอเกษตรสมบูรณ์ อำเภอภูเขียว อำเภอจัตุรัส อำเภอบำเหน็จณรงค์
- ปี พ.ศ. 2476 รัฐบาลได้ยกเลิกการปกครองในระบบมณฑลเทศาภิบาล ส่งผลให้มีการยกฐานะเมืองชัยภูมิที่เคยขึ้นตรงกับมณฑลนครราชสีมา ยกฐานะขึ้นเป็นจังหวัดชัยภูมิ

ภาพที่ 1 พัฒนาการและวิวัฒนาการของการเมืองการปกครองในจังหวัดชัยภูมิ

สงครามเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ 2 ถึงสมัยธนบุรี (พ.ศ. 2310 - 2325) ชัยภูมิเป็นเมืองร้างเนื่องจากผู้คนตายในสงคราม บางส่วนถูกต้อนไปในดินแดนชนะสงคราม พ.ศ. 2362 อ้ายแลชาวเวียงจันทน์ได้อพยพครอบครัวมาตั้งถิ่นฐานบริเวณอำเภอเมืองชัยภูมิในปัจจุบันในตอนแรกอ้ายแลได้ส่งเครื่องราชบรรณาการแก่เจ้าอนุวงศ์เวียงจันทน์ ต่อมาภายหลังได้ส่งให้กรุงเทพฯ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตั้งอ้ายแลหรือขุนภักดีชุมพล ขึ้นเป็น พระภักดีชุมพล (แล) เจ้าเมืองชัยภูมิคนแรก ขึ้นกับเมืองนครราชสีมา ในปีพ.ศ. 2325 - พ.ศ. 2394 ชัยภูมิมีฐานะเป็นหัวเมืองประเทศราชขึ้นตรงกับเมืองนครราชสีมาส่งส่วยให้ กรุงเทพมหานคร มีเจ้าเมืองปกครอง ต่อมาใน พ.ศ. 2440 รัชกาลที่ 5 มีการปฏิรูปการปกครองเป็นรูปแบบมณฑลเทศาภิบาล โดยเมืองชัยภูมิขึ้นตรงกับมณฑลลาวกลาง กองบัญชาการตั้งอยู่ ณ เมืองนครราชสีมาเมืองชัยภูมิมีฐานะเป็นหัวเมืองขึ้นตรงกับมณฑลนครราชสีมา ในปี พ.ศ. 2476 รัฐบาลได้ยกเลิกการปกครองในระบบมณฑลเทศาภิบาล ส่งผลให้มีการยกฐานะเมืองชัยภูมิที่เคยขึ้นตรงกับมณฑลนครราชสีมา ยกฐานะขึ้นเป็นจังหวัดชัยภูมิ

รูปแบบการเมืองการปกครองในจังหวัดชัยภูมิ

- ยุคที่1ยุคการปกครองโดยเจ้าพ่อพญาแล
- ยุคที่2เป็นยุคของการปกครองโดยบุคคลหรือตัวแทนที่ได้รับมอบอำนาจจากรัฐบาล
จะปกครองแบบประชาธิปไตยกึ่งเผด็จการ
- ยุคที่3การปกครองโดยใช้ตัวแทนจากรัฐบาลเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองแบบประชาธิปไตยเต็มรูปแบบ
ประชาชนมีสิทธิในการใช้เสียงตัวเองในการเลือกตัวแทนให้กับตนเอง
- พ.ศ. 2325 -พ.ศ. 2394 ชัยภูมิมีฐานะเป็นหัวเมืองประเทศราชขึ้นตรงกับเมืองนครราชสีมาส่งส่วยให้
กรุงเทพมหานคร มีเจ้าเมืองปกครอง
- พ.ศ.2440 รัชกาลที่ 5 มีการปฏิรูปการปกครองเป็นรูปแบบมณฑลเทศาภิบาล โดยเมืองชัยภูมิขึ้นตรง
กับมณฑลลาวกลาง กองบัญชาการตั้งอยู่ ณ เมืองนครราชสีมา เมืองชัยภูมิมีฐานะ
เป็นหัวเมืองขึ้นตรงกับมณฑลนครราชสีมา
- ปี พ.ศ. 2443 บรรดาเมืองเล็กๆ ถูกยุบลงมีฐานะเป็นอำเภอขึ้นกับเมืองชัยภูมิ คือ อำเภอเมืองชัยภูมิ
อำเภอเกษตรสมบูรณ์ อำเภอภูเขียว อำเภอจัตุรัส อำเภอบำเหน็จณรงค์
- พ.ศ.2476 รัฐบาลได้ยกเลิกการปกครองในระบบมณฑลเทศาภิบาล ส่งผลให้มีการยกฐานะเมือง
ชัยภูมิที่เคยขึ้นตรงกับมณฑลนครราชสีมา ยกฐานะขึ้นเป็นจังหวัดชัยภูมิ
- พ.ศ.2495 ตำแหน่งข้าหลวงประจำจังหวัด เปลี่ยนเป็นตำแหน่งเป็นผู้ว่าราชการจังหวัด
- พ.ศ.2540 การปกครองส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น เน้นการกระจายอำนาจ
- พ.ศ.2565 การปกครองส่วนกลางโดยมีตัวแทนส่วนราชการจากกระทรวงต่างๆมาประจำที่จังหวัดชัยภูมิ
ซึ่งมีส่วนราชการส่วนกลางทั้งหน่วยงานปฏิบัติหน้าที่ในจังหวัดจำนวน 46 หน่วยงาน
การปกครองส่วนภูมิภาคจังหวัดชัยภูมิประกอบไปด้วยส่วนราชการส่วนภูมิภาคประจำจังหวัดจำนวน 35
หน่วยงานแบ่งการปกครองออกเป็น 16 อำเภอ 16 อำเภอ 124 ตำบล 1,620 หมู่บ้าน 25 ชุมชน
การปกครองส่วนท้องถิ่นมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวน 143 แห่งประกอบด้วยองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาล 36 แห่ง แยกเป็นเทศบาลเมือง 1 แห่ง เทศบาลตำบล 35 แห่ง
องค์การบริหารส่วนตำบล 106 แห่ง

ภาพที่ 2 รูปแบบการเมืองการปกครองในจังหวัดชัยภูมิ

ยุคที่1 ยุคการปกครองโดยเจ้าพ่อพญาแล ยุคที่ 2 เป็นยุคของการปกครองโดยบุคคลหรือตัวแทนที่ได้รับมอบอำนาจจากรัฐบาลจะปกครองแบบประชาธิปไตยกึ่งเผด็จการ ยุคที่3การปกครองโดยใช้ตัวแทนจากรัฐบาลเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองแบบประชาธิปไตยเต็มรูปแบบประชาชนมีสิทธิในการใช้เสียงตัวเองในการเลือกตัวแทนให้กับตนเอง โดยพ.ศ. 2325 -พ.ศ.2394 ชัยภูมิมีฐานะเป็นหัวเมืองประเทศราชขึ้นตรงกับเมืองนครราชสีมาส่งส่วยให้กรุงเทพมหานคร มีเจ้าเมืองปกครอง ต่อมาในปีพ.ศ.2476 รัฐบาลได้ยกเลิกการปกครองในระบบมณฑลเทศาภิบาล ส่งผลให้มีการยกฐานะเมืองชัยภูมิที่เคยขึ้นตรงกับมณฑลนครราชสีมา ยกฐานะขึ้นเป็นจังหวัดชัยภูมิ ในปี พ.ศ.2495 ตำแหน่งข้าหลวงประจำจังหวัด เปลี่ยนเป็นตำแหน่งเป็นผู้ว่าราชการจังหวัด

ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขการเมืองการปกครองในจังหวัดชัยภูมิ

- ปัญหาคอร์รัปชัน แนวทางแก้ไข ได้แก่ มีการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินของหน่วยงานภาครัฐ เน้นการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม
- ปัญหาน้ำท่วมตัวเมืองชัยภูมิซ้ำซาก แนวทางแก้ไขได้แก่ วางแผนการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ และวางท่อระบายน้ำเพิ่มขึ้นกำจัดสิ่งสกปรกที่เข้าไปอุดตันท่อน้ำก่อนเช่นขยะใบไม้ถุงพลาสติกต้องทำความสะอาดอย่างสม่ำเสมอหรือควรติดตั้งฝารอบท่อแบบหัวกะโหลก
- ปัญหาค่าครองชีพสูง สินค้ามีราคาแพงแนวทางแก้ไข ได้แก่ การลดราคาสินค้าลง การจำหน่ายสินค้าโดยตรงจากผู้ผลิตไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง การลดต้นทุนในการผลิต การลดราคาจำหน่ายสินค้าลง
- ปัญหาความเหลื่อมล้ำในการพัฒนาในแต่ละพื้นที่ เช่นความแตกต่างของการพัฒนาในพื้นที่เทศบาลเมืองชัยภูมิกับพื้นที่บริเวณนอกเขตเทศบาลเมืองชัยภูมิ แนวทางแก้ไข ได้แก่ กระจายงบประมาณในการพัฒนาอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม
- ปัญหาการดำเนินงานล่าช้า แนวทางแก้ไข ได้แก่ มีการเร่งรัดและติดตามการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐและมีการกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงานที่ชัดเจนสามารถตรวจสอบได้
- ปัญหาการเมืองท้องถิ่นที่ไม่สามารถเข้าใจปัญหาหรือความต้องการของประชาชน แนวทางแก้ไข ได้แก่ มีการทำประชาคมเพื่อสำรวจรับฟังถึงความคิดเห็นและความต้องการของประชาชน
- ปัญหาการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว แนวทางแก้ไข ได้แก่ พัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวเดิม ส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวใหม่สนับสนุนการพัฒนานุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบและมีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวเป็นประจำ
- ปัญหาการมีระบบอุปถัมภ์ในระบบราชการยังคงอยู่ทำให้คนที่มีความสามารถไม่สามารถเข้ามาทำงานได้ เนื่องจากผู้มีอำนาจสูงก็จะนำแต่คนที่เป็ญาติหรือคนสนิทเข้ามาทำงานซึ่งคนเหล่านั้นไม่มีความสามารถพอแนวทางแก้ไขได้แก่ การใช้ระบบคุณธรรมในการแก้ไขปัญหามีการสอบคัดเลือกในการเลือกคนเข้าทำงานคัดเลือกคนตามความรู้ความสามารถที่มี
- ปัญหาโครงสร้างพื้นฐานไม่เพียงพอและขาดการพัฒนาได้แก่ เร่งรัดในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้เพียงพอต่อความต้องการของชุมชนโดยนำไปบรรจุไว้ในแผนการพัฒนาของท้องถิ่นหรือจังหวัด
- ปัญหาผู้นำมาจากส่วนกลางเช่นผู้ว่าราชการจังหวัดทำให้ไม่เข้าใจปัญหาต่างๆของชุมชนเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาจังหวัด แนวทางแก้ไข ได้แก่ ผู้นำควรลงพื้นที่รับฟังความคิดเห็นและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ต่างๆในจังหวัด

ภาพที่ 3 ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขการเมืองการปกครองในจังหวัดชัยภูมิ

ปัญหาคอร์รัปชัน แนวทางแก้ไข ได้แก่ มีการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินของหน่วยงานภาครัฐเน้นการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ปัญหาน้ำท่วมตัวเมืองชัยภูมิซ้ำซาก แนวทางแก้ไขได้แก่ วางแผนการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ และวางท่อระบายน้ำเพิ่มขึ้นกำจัดสิ่งสกปรกที่เข้าไปอุดตันท่อน้ำก่อนเช่นขยะใบไม้ถุงพลาสติกต้องทำความสะอาดอย่างสม่ำเสมอหรือควรติดตั้งฝารอบท่อแบบหัวกะโหลก

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า พัฒนาการและวิวัฒนาการของการเมืองการปกครองในจังหวัดชัยภูมิมีมาอย่างยาวนาน ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรนำไปใช้ดำเนินการดังนี้ บันทึกและเผยแพร่พัฒนาการและวิวัฒนาการของการเมืองการปกครองในจังหวัดให้คนทั่วไปได้ทราบอย่างแพร่หลาย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า รูปแบบการเมืองการปกครองในจังหวัดชัยภูมิ ได้แก่ยุคที่1ยุคการปกครองโดยเจ้าพ่อพญาแลยุคที่2เป็นยุคของการปกครองโดยบุคคลหรือตัวแทนที่ได้รับมอบอำนาจมาจากรัฐบาลจะปกครองแบบประชาธิปไตยกึ่งเผด็จการยุคที่3การปกครองโดยใช้ตัวแทนจากรัฐบาลเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองแบบประชาธิปไตยเต็มรูปแบบประชาชนมีสิทธิในการใช้เสียงตัวเองในการเลือกตั้งตัวแทนให้กับตนเอง ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรนำไปใช้ดำเนินการดังนี้ บันทึกและเผยแพร่รูปแบบการเมืองการปกครองในจังหวัดชัยภูมิให้คนทั่วไปได้ทราบอย่างแพร่หลาย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขการเมืองการปกครองในจังหวัดชัยภูมิ ได้แก่ ปัญหาคอร์รัปชัน แนวทางแก้ไข ได้แก่ มีการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินของหน่วยงานภาครัฐ เน้นการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม ปัญหาน้ำท่วมตัวเมืองชัยภูมิซ้ำซาก แนวทางแก้ไขได้แก่ วางแผนการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบและวางท่อระบายน้ำเพิ่มขึ้น ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรนำไปใช้ดำเนินการดังนี้ นำเสนอปัญหาและแนวทางในการแก้ไขปัญหาให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบและแก้ไข

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับ

2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบการปกครองของจังหวัดชัยภูมิกับจังหวัดใกล้เคียงอื่นๆ เช่น จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดขอนแก่น และจังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นต้น นอกจากนี้ควรมีการศึกษารูปแบบการปกครองที่เหมาะสมในจังหวัดชัยภูมิว่าจังหวัดชัยภูมิควรมีรูปแบบการปกครองแบบใดที่เหมาะสมกับบริบทของจังหวัดชัยภูมิมากที่สุด

References

- Boonmee, T. (2019). *The development of social change, Thai politics, and the idea of related Reforms* (Research report). Bangkok: Interdisciplinary College Thammasat University.
- Kaewponngam, N. (2017). *Political conomy in the context of Thai society under the condition of political uncertainty conflicts in Chaiyaphum Province* (Research report). Chaiyaphum Reproduce: Research grants from the National Research Council of Thailand fiscal year 2017.

- Kaewponngam, N. (2022). *The history of Chaiyaphum Province*. (Research report). Chaiyaphum Reproduce: Fund for Research and Development Institute Chaiyaphum Rajabhat University, fiscal year 2020.
- Praditsilp, C. (2016). *Social Research Methodology*. Chanthaburi: Faculty of Humanities and Social Sciences. Rambhai Barni Rajabhat University.
- Laorit, S. et al. (2002). *History of Chaiyaphum City*. Bangkok: Suttha Phim Dan.
- Permpoonwiwat, S., & Kaewmano, J. (2021). Reconciliation elections and non-rights buying Voice sales Chaiyaphum Province (Research report). Bangkok: King Prajadhipok's Institute.
- Singsuwan, A. (2010). The history of Isan thesis from 1932 to the end of the 1977 Decade (Research report). Bangkok: Thesis Master of Arts Department of History Studies Department of History graduate school Silpakorn University.
- Sriwatthanasarn, C. (2020). Volunteers on background and examples of military Citizens: A case study of the Four Musketeers and Major Luang Pibulsongkram and the change of government in 1932. Bangkok: King Prajadhipok's Institute.
- Tosakul, R. (2013). *Isaan Niyom: Local Popularity in Siam Thailand*. Bangkok: Textbook Project Foundation. Social Sciences and Humanities.
- Yema, B. (2011). *Introduction to Political Science*. Bangkok: Chulalongkorn University Printing House.